

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Klasa 47 (7)

Izdan 1 decembra 1934.

PATENTNI SPIS BR. 11238

Wedholm Fritz, inženjer, Wien, Austrija.

Slavina za vodu i t. sl.

Prijava od 9 novembra 1933.

Važi od 1 aprila 1934.

Traženo pravo prevništva od 12 decembra 1932 (Austrija).

Poznate konstrukcije vodovodskih slavina imaju nezgodu, da zaptivač, koji se izvodi iz kakvog organskog umetka, kao što je koža, guma i t. d., biva za vreme rada izložen velikom abanju, usled čega slavine posle kratkog vremena postaju neispravne u pogledu zaptivenosti. Istina je već predlagano da se zaptivanje izvede pomoću dve izbušene mesingane ploče koje se priljubljuju jedna uz drugu vodenim pritiskom, ali se ove nisu mogle održati u praksi usled nepodesne konstrukcije. Poglavito je nastajala nezgoda usled toga što su ploče posle kratkog vremena bile izbrazdane, usled čega se remećila zaptivenost slavine.

Takođe je bilo predlagano da se za ventilna tela ili ležišta upotrebi materijal otporan prema koroziji, ali se ipak nije postigao potpun uspeh, pošto dobre osovine ovih materijala dolaze do punog izražaja samo kod konstrukcija koje su podešene prema njima, zatim kod odgovarajućeg izbora metala koji rade zajedno, njihove tvrdoće i t. d. Jednu naročito povoljnu kombinaciju predstavlja ovaj pronalazak, kod kojeg se zaptivač sastoji iz dve pomoću pritiska vode priljubljene jedna uz drugu, ploče koje su izvedene iz dva jedan od drugoga različita materijala, koji su otporni prema koroziji, odnosno prema oksidisanju, a koji su ipak različite tvrdoće. Naročitim izborom ovih može se trenje svesti na minimum, a time i radna sigurnost i trajašnost slavine povećati. Kao naročito povoljna i trajašna i abanju nenaklonjena kombinacija pokazala se upotreba čelika koji ne rđa sa niklom. Pri tome se naravno iz razloga štednje ploče ne moraju izvoditi masivnim, već se mogu snab-

deti prevlakom postavljenom lemljenjem, galvanskim putem ili pak mehaničkim putem.

Dalje poboljšanje, koje ublažuje povratne udare vode postignuto je time, što put, koji ručica za stavljanje u dejstvo mora da pređe iz položaja otvorene slavine u položaj zatvorene slavine, biva uvećan mrtvim hodom. Usled većeg puta slavina ne može biti jednim mahom zatvorena, usled čega sprovodne cevi bivaju veoma pošteđene.

Drugo poboljšanje se odnosi na ploče uzajamno priljubljene vodenim pritiskom. Iste su veoma osetljive prema nečistoći, i stoga nečistoća mora po svaku cenu biti odstranjena od zaptivajućih površina. Nečistoća ostaje lako između zaptivajućih površina ili pak ove oštećuje toliko da usled toga slavina postaje nezaptivena. Po pronalasku ovo biva sprečeno time, što ploče i u stanju kad ne vlada pritisak, dakle eventualno kad vodeni mlaz biva zatvaran, bivaju zaštićene protivu prodiranja svih vrsta nečistoća, pomoću jedne pomoćne opruge koja i u ovom stanju pritiskuje ploče jednu uz drugu.

Na nacrtu je radi primera pokazan jedan oblik izvođenja slavine po ovom pronalasku.

Sl. 1 pokazuje jedan presek slavine upravno na podužnu osu, a sl. 2 pokazuje delimično podužni presek slavine po ovom pronalasku.

U liveni deo 1 je ušrafljena zatvarajuća matrica 2. U istoj je smeštena osovina 5 i vođena je bočno pomoću dodatka 4. Sa osovino 5 je čvrsto vezan ručni točak 3. Na osovini 5 se nalazi nepomično ispad 6, koji nailazi na zadebljanje koje je izvedeno radi ograničenja kretanja. U livenom delu

1 je utvrđena zaptivajuća ploča 8, što se prvenstveno izvodi pomoću lemljenja. Druga zaptivajuća ploča 9 biva pritiskana prstenom 14 i oprugom 13 uz ploču 8. Krak osovine 10 je sa dve strane zasečen i oslanja se na dva zahvatna ispada 11, 12 pokretne ploče 9. Zahvatni ispadi 11, 12 su pri tome tako raspoređeni, da osovina ima mrtav hod. Ako na primer osovina bude iz svog položaja, pokazanog u sl. 1, obrtana na desno, to će ploča 9 biti tek tada zahvaćena, kad se osovinski deo 16 bude naslonio na zahvatni ispad 12. Isto se dešava pri obrtanju u obrnutom pravcu.

Vodeni mlaz dospeva kroz prsten 14 i u slučaju da se otvori obe ploče poklapaju, dalje u slavinsku kutiju i u ispusnu cev.

Patentni zahtevi:

1) Slavina za vodu ili t. sl. sa zaptivačem, koji se sastoji iz dve jedna na drugu naležuće izbušene ploče, naznačena time, što se obe ploče sastoje iz materijala otpornog prema koroziji, i to iz jedne ploče iz če-

lika, koji ne rđa, i druge ploče koja je izvedena iz drugog materijala otpornog prema koroziji, ili se pak obe ploče sastoje iz istog materijala, otpornog prema koroziji, ali samo različite tvrdoće.

2) Slavina za vodu ili t. sl. po zahtevu 1, naznačena time, što se materijal obeju zaptivajućih ploča sastoji iz čelika koji ne rđa, i nikla.

3) Slavina za vodu ili t. sl. po zahtevu 1 ili 2, naznačena time, što je put, koji ručica za stavljanje u dejstvo mora da pređe između položaja otvorene i položaja zatvorene slavine, uvećan mrtvim hodom.

4) Slavina za vodu ili t. sl. po zahtevu 1, 2 ili 3, naznačena time, što je zaptivajuća ploča (8), koja se nalazi bliže strani oticanja, ulemljena u kutiji.

5) Slavina za vodu ili t. sl. po zahtevu 1 do 4, naznačena time, što su ploče uzajamno priljubljene vodenim pritiskom, uzajamno pritisnute — i u stanju kad ne postoji vodeni pritisak, — pomoću pomoćne opruge u cilju izbegavanja prodiranja nečistoće.

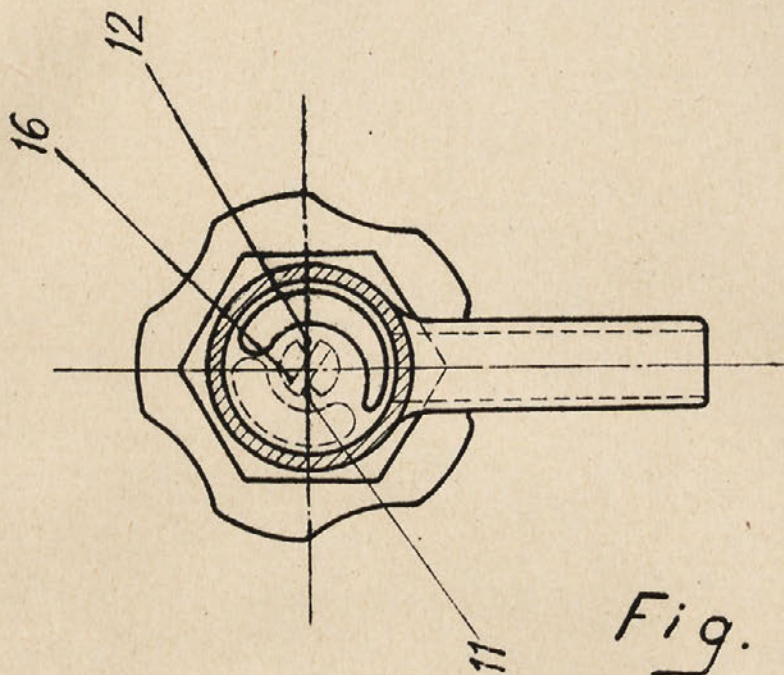

Fig. 1

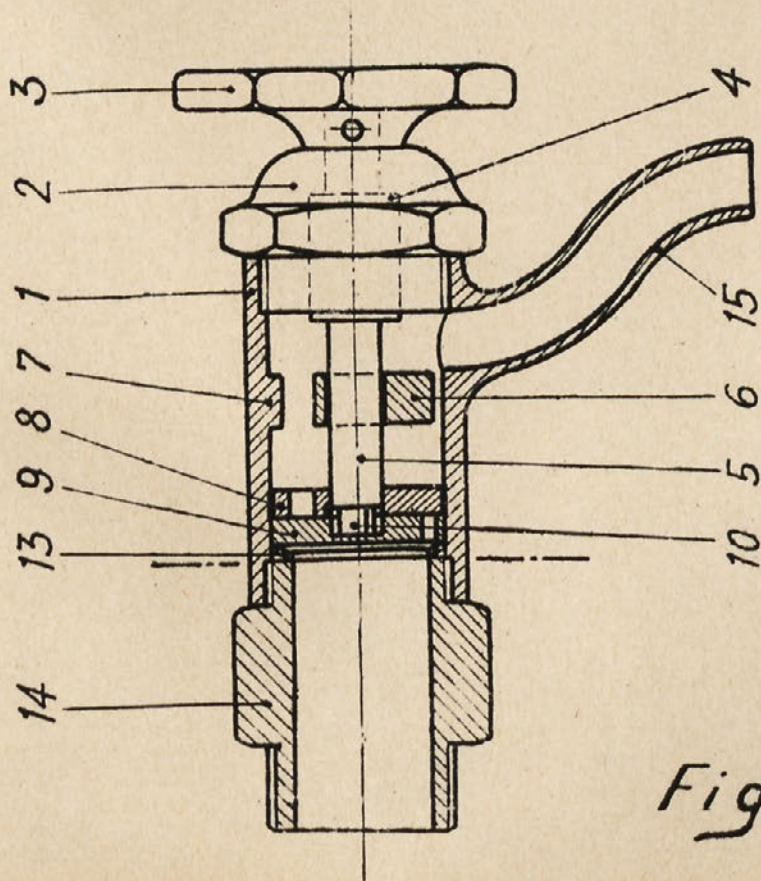

Fig. 2

